

Tineke van den Klinkenberg is sociologe en Hetti Willemse heeft haar eigen adviesbureau. Zij bezoeken en beoordelen verpleeg- en verzorgingshuizen.

Zaanstreek

Zaanstreek

Zorghuizen onder de loep

Tineke van den Klinkenberg en Hetti Willemse zijn de dames THE

FOTO ELLA TILGENKAMP

Harriot Voncken

Zaandam * Een verpleeg- of verzorgingshuis is in de eerste plaats een thuis, vinden Tineke van den Klinkenberg (68) en Hetti Willemse (61). Zij noemen zichzelf ook wel de dames THE, naar hun voorletters. Daarom recenseren de Amsterdam-

mers huizen door heel Nederland op hun website www.zorgvisite.nl. „We beoordelen niet de zorg, maar het thuisgevoel.” De afgelopen drie jaar hebben ze al 15 bezoeken afgelegd. In plaats van sterren, delen zij 'THEkopjes' uit.

Hoe selecteren jullie de huizen?

Van den Klinkenberg: „Willekeurige. We kijken naar de witte plekken op de kaart. Of als we iets bijzonders horen over een locatie, dan nemen we de proef op de som.”

Hoe verloopt een zorgvisite?

Van den Klinkenberg: „Zorgvisites

zijn altijd anoniem. We gaan gewoon langs en vertellen dat onze fictieve tante wil verhuizen. Zij heeft bijvoorbeeld een chronische ziekte, dementie of een gebroken heup. Per locatie bedenken we iets anders. Is er een speciaal fitnessprogramma, dan vertellen we dat ze gymlerares was. Dan vragen we: 'Mogen we even rondkijken?'" Willemse: „Bij aankomst maken we eerst een rondje om het gebouw. Hoe ziet het groen eruit, nodigt het uit tot wandelen? Naar buiten kijken is afleiding, het is belangrijk dat interactie met de omgeving mogelijk is. Natuurlijk is er het veiligheidsaspect, maar ook voor kwetsbare mensen kan een tuin aardig worden ingericht. Binnen kijken we rond, eten een hapje mee of drinken een kopje koffie. Zonder afspraak mogen we alleen algemene ruimtes bekijken, maar negen van de tien keer biedt iemand aan om even hun moederskamer te laten zien.”

Waar let je vooral op?

Van den Klinkenberg: „Verhuizen naar een verpleeg- of verzorgingshuis is een dramatische stap. Het moet als thuis voelen: voor de bewoners én degene die bij hen op bezoek komen. Dat zit in kleine dingen. Is de entree vrolijk of ligt er een versleten deurmat? Kun je samen met je moeder een beetje in de tuin rommelen? In een van de bezochte huizen mogen bewoners hun eigen bed meenemen, terwijl elders een standaardbed van de

organisatie staat waardoor het institutioneel wordt. En een crèche in huis geeft een gezellige combinatie van rust en reuring.” Willemse: „Is het kantoor op de begane grond? Minpuntje. Bewoners hebben de begane grond nodig om makkelijk naar buiten te kunnen. Iets simpels als een kapstok bij de entree motiveert ook om naar buiten te gaan. Thuis bewaar je je jas ook niet in de linnenkast.”

En daarna?

Van den Klinkenberg: „We mailen het stuk naar de instelling, kort voordat we het online zetten. Over het algemeen zijn instellingen blij dat er eens met andere ogen naar ze gekeken wordt. We starten nu ook een vrijwilligerstraject om mensen op te leiden om zelfstandig zorgvisites te doen.”

Wat is jullie grootste tip?

„Het gewone leven ook in een verpleeg- en verzorgingshuis door laten gaan. Met lekker eten en drinken, ontmoeting en afleiding, frisse lucht en beweging, cultuur en recreatie. Onze honderdste zorgvisite deden we in een groot woonzorgcentrum in Deventer. Daar hadden ze een medewerker voor 'het gewone leven'. Dat merkte je door het hele huis. Je thuis voelen kan overal: groot of klein, stadskern of multiculturele wijk, nieuwbouw of niet. Zolang je een visie hebt en die overal doorzet.”

St. Doopsgezind Zorgcentrum Het Mennistenerf, Zaandam. Bezocht in mei 2015. Beschreven op zorgvisite.nl als 'een locatie die tegenwoordig in Nederland met een lampje moet zoeken: een 'stand alone' zorgcentrum onder Doopsgezinde vlag'. De website van het Mennistenerf bestempelen ze als voortreffelijk, met veel informatie en een overzichtelijke prijslijst. 'Daar kan menig kolossale zorgorganisatie in den lande een voorbeeld aan nemen.' Bij het rondje om het huis signaleren zij dat er weinig contact wordt gemaakt met de wijk. Hun tip: leg een pad aan van de voordeur naar een van de poortjes, zodat je makkelijker de wijk in wandelt. De hal is levendig en de binnentuin mooi, maar staat een beetje op zichzelf. Samenvattend: 'Ondanks het omhulsel is er een binnenklimaat geschapen dat weldadig en gerieflijk aanvoelt.' Eendoordeel: **4 THEkopjes**

MENNISTENERF

Evean Oostergouw, Zaandam

Evean Oostergouw, Zaandam

Een van de eerste verpleeghuizen die THE bezocht. Sinds het bezoek in april zou kan het een en ander veranderd zijn, waarschuwen de dames. Het duo was destijds kritisch op de omgeving: 'Zelf ziet Oostergouw het als een pré dat het vlakbij water De Gouw is gelegen, maar wat doet men ermee?' Het groengebied heeft volgens hen 'enorme potentie' en zou omgetoverd kunnen worden tot belevingsruimte. 'Voor de financiering van de aanleg van een park met een dergelijke gebruiks- en gevoelswaarde moet een moreel appel op het Zaanse bedrijfsleven kunnen worden gedaan.' Het parkeerterrein voor de ingang viel niet in de smaak. De entree werd juist erg gastvrij genoemd, net als de centrale hal, aangrenzende publieke ruimten en het restaurant. 'Het is jammer dat de binnenhuisarchitect die de hal onder handen heeft genomen, dit niet heeft voort kunnen zetten in de gangen die leiden naar de zorgvoorzieningen.'

Eendoordeel: **3,5 THEkopjes.**

OOSTERGOUW

Stichting Hervormd Centrum Pennemes, Zaandam.

Eveneens bezocht in mei 2015. Net zo makkelijk, omdat dicht bij het Mennistenerf ligt. Het duo noemt het gebouw 'groot, zeer stevig en streng'. Dat alle woningen een keukenblokje, koelkast en eigen badkamer hebben, vinden ze vooruitstrevend. 'Daarmee heeft Pennemes goed voorgesorteed op de veranderingen in de ouderenzorg.' De hal met balie wordt omschreven als onpersoonlijk: 'Het op zijn 'zorgs' opgewreven marmoleum blikkert ons tegemoet'. Het restaurant bestempelen ze als immens, de diensten zitten weggestopt en bewegwijzering is nodig. De tuin, met speelse inrichting en scharrelend pluimvee, verdient wel hun goedkeuring. Samenvattend: 'De richting die Pennemes heeft ingeslagen op het gebied van wonen, heeft de toekomst. Het komt nu aan op invulling van de 'niet individuele woonruimte'.' Eendoordeel: **3,5 THEkopjes**

PENNEMES